

Õiguskantsler

kinnipeetav
Tartu vangla
Turu 56
51014 Tartu

Teie 30.07.2013 nr

Meie 04.09.2013 nr 7-6/131105/1303780

**Vastus pöördumisele
Kohtutäiturite tegevus täitekulude sissenõudmisel**

Austatud XX

Pöördusite õiguskantsleri poole ja palusite kontrollida kohtutäiturite Urmas Tärno ja Rannar Liitmaa tegevuse seaduslikkust täitekulude sissenõudmisel. Kirjeldasite, et kohtutäiturid jätkavad täitekulude sissenõudmist, kuigi täitemenetlused asjades 052/2006/7400 ja 175/2008/1416 on lõpetatud aegumise tõttu.

Tutvusin Teie pöördumisega ning võin mõista meelehärmi ja küsimust, miks ei lõpetatud täitemenetlust täies ulatuses ning kõigi tasuda tulevate summade suhtes. **Asun siiski seisukohale, et kohtutäiturite tegevus täitekulude jätkuval sissenõudmisel on õiguspärane.**

Selgitan, et täitemenetluse seadustiku (TMS) § 202 lg 1 alusel lõpetatakse täitemenetlus tõepoolest väärteo asjas määratud rahatrahvi sissenõudes täitmise aegumise tõttu, kui rahatrahvi ei ole sisse nõutud karistusseadustiku (KarS) §-s 82 sätestatud tähtaja jooksul. Nimetatud säte ei reguleeri aga täitekulude aegumist. Täitemenetluse seadustik, kohtutäituri seadus ja ka tsiviilseadustiku üldosa seadus (TsÜS) eristavad väga selgelt väärteokaristusena määratavat trahvi ja täitekulusid ehk teisisõnu kohtutäituri töötasustamist. Viimasena nimetatud nõuete ja summade aegumist reguleerib TsÜS § 157 lg 1, mille kohaselt on täitedokumendist tuleneva nõude aegumistähtaeg 10 aastat.

Ka Riigikohus selgitas oma 02.11.2011 määruses 3-2-1-79-11, et väärteoasjas määratud rahatrahvi sundtäitmise tõttu tekkinud täitemenetluse kulusid ei saa pidada TMS §-s 209 nimetatud väärteomenetluse kuludeks ega muudeks avalik-õiguslikeks rahalisteks nõueteks, mille täitmise saaks lõpetada samadel alustel nagu väärteoasjas määratud rahatrahvi täitemenetluse. Viidatud sätete järgi saab Riigikohtu hinnangul pärast KarS § 82 lg 1 p-s 3 sätestatud tähtaja möödumist lõpetada aegumise tõttu väärteoasjas määratud rahatrahvi või väärteomenetluses tekkinud menetluskulude või muude väärteoasjas määratud avalik-õiguslike rahaliste nõuete täitemenetluse, kuid täitemenetluse kui iseseisva menetluse kulud tuleb võlgnikul kanda hoolimata väärteomenetluse nõuete aegumisest. Täitemenetluse kulud on täitedokumendi täitmise menetluse kulud, sh väärteomenetluses määratud rahatrahvi sissenõudmiseks tehtud täitetoimingute tegemise kulud. Täitekulude kohta tehtud kohtutäituri otsus on TMS § 1 lg 1 p 16 järgi iseseisev täitedokument, millest tuleneva nõude aegumistähtaeg on TsÜS § 157 lg 1 järgi 10 aastat.

Seetõttu on kohtutäituril õigus jätkata täitemenetlust väärteoasjades määratud rahaliste karistuste täitmisega tekkinud täitekulude osas ka pärast seda, kui väärteoasjades määratud rahatrahvi nõuded on KarS § 82 järgi aegunud. Seejuures on kohtutäituril õigus saada tasu nii täitemenetluse alustamise kui ka muude täitekulude eest kuni täitemenetluse lõpetamiseni tehtud toimingute eest.

Ühtlasi teatan, et lõpetan Teie avalduse edasise uurimise.

Lugupidamisega

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Teadmiseks: 1. Kohtutäitur Urmas Tärno (Urmis.Tarno@tatur.just.ee)

2. Kohtutäitur Rannar Liitmaa (Rannar.Liitmaa@tatur.just.ee)